

РЕШЕНИЕ

№ 5041

гр. София, 13.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XIII КАСАЦИОНЕН
СЪСТАВ**, в публично заседание на 17.01.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Миглена Николова

**ЧЛЕНОВЕ: Даниела Гунева
Младен Семов**

при участието на секретаря Александра Вълкова и при участието на прокурора Мария Малинова, като разглежда дело номер **10448** по описа за **2024** година докладвано от съдия Даниела Гунева, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 – чл. 228 от Административно -процесуалния кодекс (АПК) във вр. чл. 72, ал. 4 от Закона за Министерство на вътрешните работи (ЗМВР).

Образувано е по жалба на полицейски орган при Столична дирекция на вътрешните работи (РУ - СДВР), чрез пълномощника – главен юрисконсулт К. В.-Г., срещу Решение № 3563 от 02.08.2024 г. по НАХД № 1191/2024 г. по описа на СРС, НО, 12 състав, с което е отменена Заповед за задържане на лице рег. № 230зз-87 от 25.01.2024 г., издадена от младши полицай, в 06 РУ – СДВР, с която на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР за срок до 24 часа в 06 РУ – СДВР е бил задържан С. М. В..

В жалбата се изложени съображения за необоснованост и незаконосъобразност на обжалваното решение. Твърди се, че оспорената заповед съдържа всички изискуеми реквизити, включително и пълно описание на фактическите основания на задържането. Застъпено е становище за необоснованост на извода на съда, че към момента на задържането на лицето не са били установени достатъчно данни за извършено от него престъпление, предполагащо прилагане на принудителната марка по чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР. В този аспект се сочи, че фактическото основание за задържането се извежда, въз основа на събраните материали от започнатото разследване по ДП № 148/2024 г. по описа на 06 РУ – СДВР. Изложени са подробни

съображения за неоснователност на изводите на съда за несъобразяване с целта на закона и принципа за съразмерност. Твърди се, че в конкретния казус прилагането на административната мярка е било оправдано поради наличните данни за извършено посегателство срещу личността и надделяващия обществен интерес от своевременно провеждане на обективно, всестранно и пълно разследване. С тези аргументи е обоснована тезата за липса на отменителните основания по чл. 146 от АПК по отношение на процесната заповед за задържане и наличие на основания за отмяна на решението на Районния съд като неправилно и постановено в нарушение на процесуалните правила. Възражава се срещу размера на договореното адвокатско възнаграждение на процесуалния представител на задържаното лице. Претендира се юрисконсултско възнаграждение в полза на СДВР, определено на основание чл. 37 от Закона за правната помощ.

Ответникът не изразява становище по жалбата. Претендират се направените разноски. Прокурорът от Софийска градска прокуратура е на становище, че жалбата е основателна.

Административен съд – София-град, 13 касационен състав, след като обсъди по отделно и в съвкупност приложените към делото доказателства, в контекста на становището на страните, преценявайки и наведените касационни основания, прие за установено от фактическа и правна страна:

Жалбата е процесуално допустима – подадена е от процесуално легитимирано лице, по смисъла на чл. 210, ал. 1 от АПК, в предвидения в разпоредбата на чл. 211, ал. 1 от АПК преклузивен срок, срещу подлежащ на касационна проверка съдебен акт съгласно чл. 72, ал. 4, предл. второ от ЗМВР.

Разгледана по същество жалбата е **ОСНОВАТЕЛНА**.

Обжалваното решение е валидно, допустимо, но е неправилно.

За да постанови съдебния си акт, СРС е приел за установена следната фактическа обстановка:

Със Заповед за задържане на лице рег. № 230зз-87 от 25.01.2024 г. издадена от полицейски орган, на длъжност "младши полицай" в 06 РУ-СДВР, на С. М. В. е наложена принудителна административна мярка (ПAM) задържане за срок до 24 часа в помещение за временно задържане в 06 РУ- СДВР, на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР. Като фактическо основание за издаване на оспорената заповед е посочено – "чл. 144 от НК". Към заповедта е приложена подписана саморъчно от задържаното лице бланкова декларация, в която е посочено, че е запознат с правата си при задържането, че желае адвокатска защита по негов избор, няма здравословни проблеми, не желае адвокат по реда на Закона за правната помощ, не желае медицински преглед от лекар, желае за задържането му да бъде уведомяван член на семейството му или друго заинтересовано лице, уведомен е за правото на свиждане и не се нуждае от специална хранителна диета. Извършен е личен обиск на задържаното лице, документиран с приложения протокол, в който са описани всички установени при задържането му вещи.

В хода на съдебното производство са приобщени материалите, приложени към ДП № 148/2024 г. по описа на 06 РУ – СДВР, пр. пр. 2461/2024 г. по описа на СРП.

Въз основа на тях, съдът е приел, че ДП 148/2024 г. по описа на 06 РУ – СДВР е образувано на 25.01.2024 г. за разследване на извършено на същата дата престъпление по чл. 144 ал.3 от НК – закана с убийство на А. Н. С..

Описаните фактически обстоятелства са послужили на Районния съд да приеме, че

оспорената заповед е издадена от материално и териториално компетентен орган, при спазване на предписаната от закона форма и при наличие на правни основания за издаването ѝ, но при липса на конкретно изложени фактически данни, обосноваващи посоченото в нея правно основание по чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР.

Според съда, лаконичното цитиране на разпоредбата от Особената част на Наказателния кодекс се явяват недостатъчни, за да отговорят на изискването за съдържание, по смисъла на чл. 74, ал. 2, т. 2 от ЗМВР. Съдът е изтъкнал, че полицейският орган е длъжен да посочи конкретните причини, които обосновават необходимостта от задържане на лице, за да може задържаният да се запознае с данните, сочещи извършване на престъпление и позволяващи му да организира адекватно защитата си. В този смисъл, съдът е констатирал и нарушение на чл. 5 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи, изразяващо се в липса на конкретни данни в заповедта за задържане, с които е обосновано предположението за съпричастност на задържаното лице към деянието, предмет на започнатото разследване.

В случая, следва да се има предвид, че фактическите основания, мотивиращи една заповед за задържане, следва да свързват задържаното лице с наличието на данни за предполагаемото му участие в престъпление, а не с категоричното му уличаване в извършването на такова. Целта на мярката по чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР не е да се наложи наказание за установено по категоричен начин престъпление, а да се попречи на уличения в извършването му или да се укрие, или да извърши друго престъпление, или да осуети наказателно преследване. За прилагането на тази принудителна административна мярка законодателят не е предвидил необходимост да са събрани доказателства, установяващи по категоричен начин вината на лицето, извършило престъпление по смисъла на НК. Заповедта съдържа задължителните реквизити по чл. 74, ал. 2 ЗМВР, същата е издадена в съответствие с материалноправните разпоредби, без да са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила. Конкретните основания за задържането се съдържат в приложените по преписката докладна записка, протокол за доброволно предаване на два броя огнестрелни оръжия и пълнители за тях, разпит на свидетел, писмени обяснения от пострадалото лице, заявление до Началника на ОБ РУ-СДВР, които се изразяват в съпричастност на В. в извършването на престъпление от общ характер по чл. 144 ал.3 от НК. Отделно от това, видно от материалите по делото на 25.01.2024г. задържането е осъществено в 21.00ч., лицето е освободено на следващия ден в 16.00ч., като по време на задържането В. е бил отведен до жилището си за провеждане на процесуално-следствени действия – изземване на огнестрелно оръжие. На 26.01.2024г. в 9,40 му е бил съставен предупредителен протокол по ЗМВР, връчен лично, а на същата дата в 11.30 е разпитан. Следователно не може да се твърди, че към момента на задържането му същият не е разбирал причините за задържането, както и събраните към момента данни за съпричастност към извършено деяние.

В случая задържането е извършено именно поради наличието на предположение за извършено от страна на С. В. престъпление - по чл. 144 ал.3 от НК, за което е образувано и досъдебно производство.

По силата на чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР полицейските органи могат да задържат лице, за което има данни, че е извършило престъпление. За да бъде приложена тази норма, е достатъчно наличието на данни за извършено престъпление, както и данни това престъпление да е извършено именно от задържаното лице. Понятието "данни" по

смисъла на ЗМВР и понятието "достатъчно данни" по смисъла на чл. 207, ал. 1 НПК имат различно съдържание. За да бъде образувано досъдебно производство по реда на НПК, е необходимо да са налице достатъчно данни, които да обосноват основателно предположение, че има извършено престъпление. При налагане на мярката "задържане за 24 часа" по реда на чл. 72 ЗМВР обаче са необходими само данни за извършено престъпление, като те може да не са достатъчни за образуването на досъдебно производство и все пак да се явяват достатъчни с цел направа на извода, че задържаното лице има съпричастност към извършването на престъпление. В случая такива данни са установени, като същите попадат в по-тясното "обосновано подозрение". До момента на задържането на лицето са установени неговите действия, пораждащи съмнение в евентуалната му съпричастност към деянието. Тези данни са достатъчни да посочат вероятната му съпричастност към осъществяване на престъплението. Следва да се приеме, че това са факти или информация, които биха убедили обективния наблюдател, че въпросното лице може да е извършило престъпление. Следователно задържането не може да се счита като необосновано съгласно чл. 5, § 1, б. "с" от Конвенцията.

Изложеното дава основание на настоящия съдебен състав да приеме за незаконосъобразен и несъответен на анализа на приложените доказателства, изводът на Районния съд за наличие на отменителните основания по чл. 146, т. 2, т. 3 и т. 5 от АПК на оспорената заповед за задържане на лице, издадена от полицейски орган на 06 РУ - СДВР. Липсата на посочени конкретни фактически основания за задържането или действия/бездействия на задържаното лице в оспорената заповед, при наличието на изобилни такива в съпътстващите я документи – протоколи за извършени процесуално–следствени действия, докладни записки, обяснения и т.н. не води до извод за проява на полицейски произвол, който е несъвместим и с константната практика на ЕСПЧ. Заповедта е издадена в изискуемата писмена форма и съдържа определените в чл. 74, ал. 2, т. 1 – т. 6 от ЗМВР реквизити, вкл. посочване на правно основание за издаването ѝ – чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, както и фактическо описание на основаниято за задържане, формулирано като наличието на данни за извършено престъпление по чл. 144 от НК. Цитираното съдържание на заповедта позволява на задържаното лице да узнае какви са конкретните правни и фактически основания за налагането на ПАМ, съответно да упражни правото си на защита срещу наложената мярка. Както се каза по-горе по-подробно описание на фактическата обстановка при задържането, както и на действията на задържаното лице и на полицейските служители, се съдържа в изготвените от последните докладни записки, а съгласно трайно установената съдебна практика, е допустимо мотивите да се съдържат в друг документ - част от административната преписка, предхождащ и/или съпътстващ издаването на административния акт /в този смисъл и ТР № 16 от 31.03.1975 г. на ОСГК на Върховния съд/. Заповедта отговаря и на останалите изисквания за форма, установени в чл. 74, ал. 2 от ЗМВР, като от приложените подписани от него декларации се установява, че задържаното лице е уведомено за правата му по чл. 74, ал. 2, т. 6 от ЗМВР и е упражнило тези от тях, които е намерило за необходимо. По този начин на същото е гарантиран принципът за защита от произвол, в съответствие с изискването на чл. 5, § 2 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи /КЗПЧОС/.

Касационният съд държи сметка за това, че ЕСПЧ е приел в решението си по делото Д. срещу България, че е налице нарушение на чл. 5, § 1 от Конвенцията за защита на

правата на човека и основните свободи, тъй като заповедта за задържане не съдържа факти или информация, сочещи за съществуването на обосновано подозрение за извършване на нарушения от страна на жалбоподателя, а само е посочен текст от Наказателния кодекс и липсват факти или обстоятелства, свързващи жалбоподателя с това престъпление. В решението си по делото Д. срещу България ЕСПЧ също е приел, че е налице нарушение на чл. 5, § 1 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи. В това дело Европейският съд е посочил, че към момента на задържането полицията не е имала обосновани подозрения, че задържаното лице е извършило престъпление. За разлика от фактологията по същото дело, в оспорената в настоящия случай заповед е посочено престъплението, в чието извършване е бил заподозрян ответникът. Съдът отчита също така, че за разлика от случая по делото на Д., където заповедта е издадена повече от девет часа след ареста, в настоящия случай заповедта е издадена едновременно със задържането и не може да се приеме липса на съответствие с целта на закона.

По изложените съображения обжалваното решение като неправилно следва да бъде отменено.

С оглед изхода на делото и на основание чл. 143, ал. 1 от АПК ответникът следва да бъде осъден да заплати на касатора, направените разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 340лв./триста и четиридесет /лв. -140 лв. държавна такса, и юрисконсултско възнаграждение от по 100 /сто /лв. за двете инстанции на осн. чл. 24 от НЗПП, вр. чл. 37 от ЗПП вр. чл. 143 от АПК.

Мотивиран от изложеното и на основание чл. 221, ал. 1 от АПК,

Административен съд – София – град, XIII касационен състав

РЕШИ:

Отменя Решение № 3563 от 02.08.2024 г. по НАХД № 1191/2024 г. по описа на СРС, НО, 12 състав и вместо него постановява

ПОТВЪРЖДАВА Заповед за задържане на лице рег. № 230зз-87 от 25.01.2024 г. издадена от полицейски орган, на длъжност "младши полицай" в 06 РУ-СДВР, на С. М. В. е наложена принудителна административна мярка (ПАМ) задържане за срок до 24 часа в помещение за временно задържане в 06 РУ- СДВР.

ОСЪЖДА С. М. В. да заплати на СДВР разноски по делото в размер на 340лв./триста и четиридесет/за двете инстанции.

Решението е окончателно.

Председател:

Членове: